

Undersökning: Identifiering av omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan

**Förslag till upphävande av del av detaljplan för Hån
4:8 m.fl. (avser Hån 4:24 samt del av Hån 4:8),
Härjedalens kommun**

Vad är en undersökning?

Enligt 4 kap 34§ Plan- och bygglagen och 6 kap 3§ Miljöbalken ska kommunen genomföra en strategisk miljöbedömning för alla detaljplaner och planprogram som kan medföra betydande miljöpåverkan. I samband med planarbetet görs därför en undersökning som är ett stöd för kommunens ställningstagande i beslutet om planens genomförande medför en betydande miljöpåverkan eller inte. I undersökningen ska identifieras omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan utifrån förutsättningar, platsen, påverkan samt planens karaktär enligt vad som listas i 5§ Miljöbedömningsförordningen. Som en del av undersökningen genomförs i detta dokument en identifiering av omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan. Om undersökningen visar på en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning upprättas i samband med detaljplanarbetet. Här identifieras, beskrivs och bedöms den betydande miljöpåverkan. Utöver ett ställningstagande om miljöpåverkan tar detta dokument upp miljöfrågor som bör beaktas i den fortsatta planprocessen.

Innehåll

Områdesbeskrivning

Planens huvuddrag och omfattning

Tidigare kommunala ställningstaganden

Planens tänkbara konsekvenser

Sammanvägd undersökning

Tabell för identifiering av omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan

Områdesbeskrivning

Förslag till upphävande av detaljplan omfattar fastigheterna Härjedalen Hån 4:24 och del av Härjedalen Hån 4:8. Dessa omfattas idag av gällande detaljplan 2361-P91/18, Hån 4:8 m.fl. Fastigheten Hån 4:24 som ligger utmed Veman har en större byggnad med verksamhet kopplat till 6 stycken uthyrningsstugor medan Hån 4:8 är obebyggd. Hela det aktuella området är i nuläget planlagt som park, vilket inte motsvarar den pågående markanvändningen för Hån 4:24.

Vattnet närmast planområdet är outrett vatten, så kallat nollvatten samt outrett vatten för Vemdalens kyrkby.

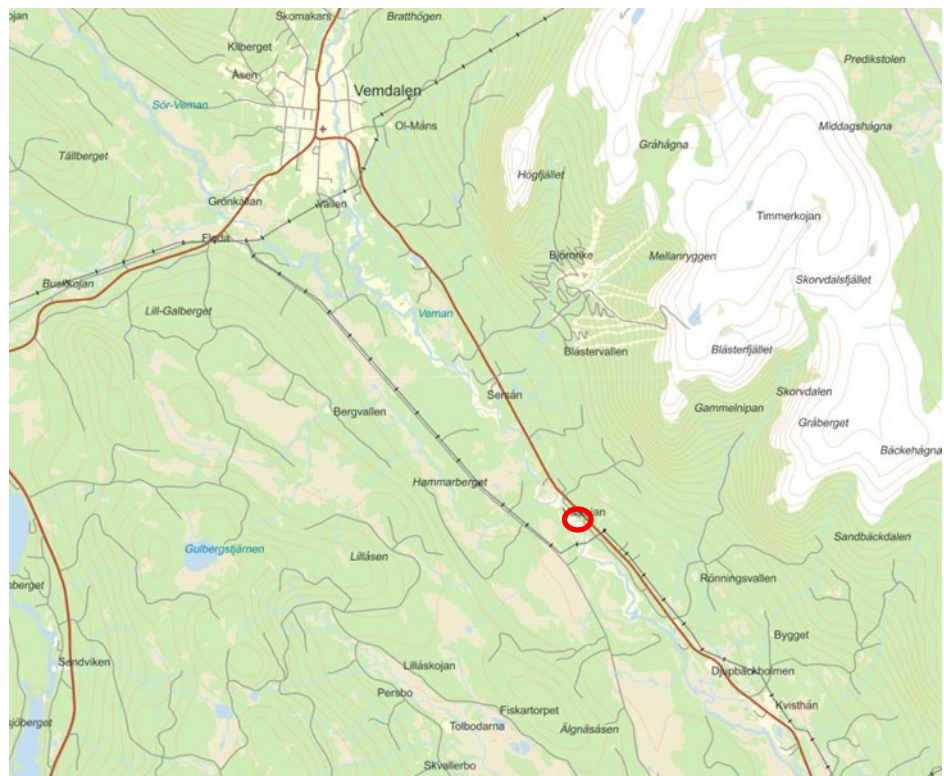

Bild 1. Översiktskarta med gällande plans ungefärliga geografiska läge markerat med röd ring

Bild 2. Översiktskarta med gällande detaljplans utbredning och aktuell upphävandeplans avgränsning markerad med svart linje

Planens huvuddrag och omfattning

Inom området finns en restaurangbyggnad och 6 stycken fristående uthyrningsstugor. Förslaget syftar till att upphäva del av gällande detaljplan. Detta för att pågående verksamhet som är privat är lokaliserad på allmän platsmark Park vilket gör att bygglov för om- och tillbyggnad av privatbostad inte kan prövas utifrån hur detaljplanen ser ut idag.

Tidigare kommunala ställningstaganden

Översiktsplan

I den kommunala översiktsplanen för Härjedalens kommun (antagen 2020-06-22), lyfts att gröna passager i den bebyggda miljön ska bevaras och att det är ett viktigt steg för att kunna utveckla och bevara ett tillgängligt friluftsliv samt bibehålla en god bebyggd miljö. Vidare ser kommunen gärna att exploateringar sker i anslutning till orter med samhällsservice och dess omnejd för att kunna erbjuda en god service.

Planförslaget stämmer överens med översiktsplanens intentioner.

Fördjupad översiktsplan

För planområdet gäller den fördjupade översiktsplanen för Vemdalen – Björnrike området, antagen april 2008. I den fördjupade översiktsplanen är området västra delar utpekade som *NR – naturområde av riksintresse* och hela planområdet utpekade som *D områden med detaljplan*. Planförslaget innebär att redan detaljplanelagt område detaljplaneläggs på nytt med förslag på markanvändning som bedöms överensstämma med den fördjupade översiktsplanens intentioner gällande *naturområde av riksintresse*. Inom *D-områden med detaljplan* pågår flertal förtätningar.

Befintliga byggnader avses behållas. Planförslaget anses vara i linje med den fördjupade planen.

Riksintresse

För området gäller Riksintresse för rörligt friluftsliv, *Fjällvärlden i Jämtlands län*, vilket avser de samlade natur- och kulturvärdena i fjällvärlden enligt 4 kap 1,2 §§ MB

Riksintressen för friluftsliv, Vemdalskalet-Veman, vilket syftar till aktiviteter så som längdåkning, övernattning/tältning, snöskotervandring med mera.

Riksintresse för naturvård, Tönning-, Gullhögfloarna. Riksintresset är enligt Länsstyrelsens karta skärmdigitaliserat och saknar ursprungsskala.

VA-plan

Härjedalen har en VA-Policy daterad 2019-04-18. Policyn anger handlingsplan övergripande för, inom och utom kommunalt huvudmannaskap. I policyn framgår bland annat att samtliga detaljplaner ska innehålla en VA-utredning och en dagvattenutredning innan de fastställs. Detta anses dock inte krävas vid ett upphävande av detaljplan.

Nu gällande detaljplan

I gällande detaljplan, Hån 4:8 m.fl, laga kraft 1991-05-15 (2361-P91/18) är nu aktuellt upphävandeområde planlagt som parkmark.

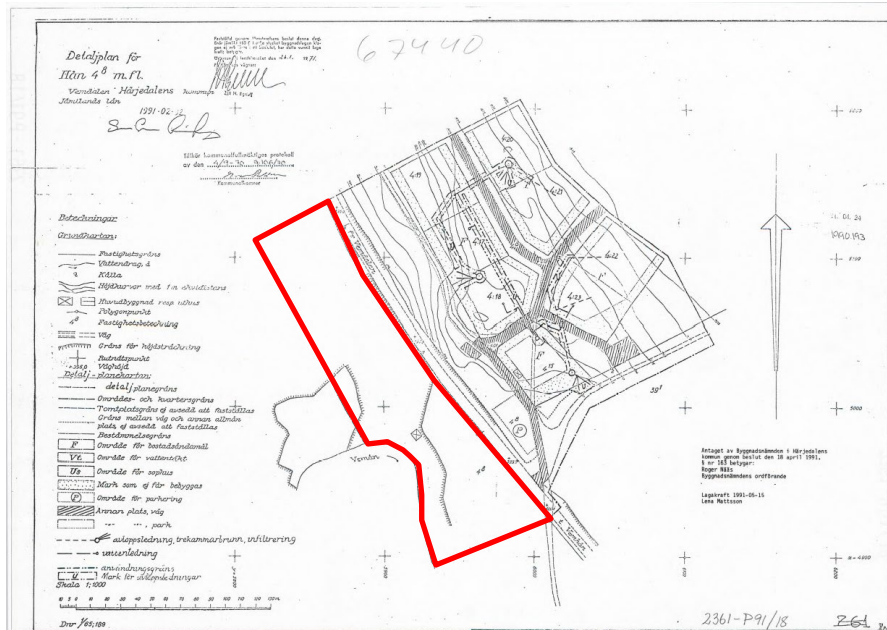

Bild 3. Detaljplan 2361-P91/18. Ungefärligt upphävandeområde markeras med röd linje.

Bild 4. Svart markerat område illustrerar ungefärlig gräns där gällande detaljplan avses upphävas.

Planens tänkbara konsekvenser

Marken inom aktuellt planområdes södra del är redan ianspråktagen och bebyggd. Befintliga uthyrningsstugor kommer fortsatt kunna främja riksintresset för friluftsliv. Ett upphävande av del av gällande detaljplan innebär en minskning av allmän platsmark Park och att en del skogsmark inom fastigheten Hån 4:8 och Hån 4:24 utgår. Befintliga uthyrningsstugor kommer fortsatt kunna främja riksintressena för friluftsliv. Området ligger också lättillgängligt från länsvägen och det finns skoterled i närheten.

Sammanvägd bedömning av omständigheter som talar för och emot en betydande miljöpåverkan

Planförslaget bedöms inte innebära en sådan betydande miljöpåverkan som enligt miljöbalken 6 kap kräver att strategisk miljöbedömning måste göras.

Bedömningen grundas på följande:

- Upphävandeområdet omfattas inte av några skyddade områden.
- Upphävandet påverkar inte möjligheten att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för buller, luft eller vatten.
- Upphävandet bedöms inte förändra dagens naturvärden.
- Upphävandet bedöms inte försämra för riksintressen för friluftslivet.

Upphävandet bedöms inte ge någon miljöpåverkan.

Miljökonsekvensbeskrivning bedöms ej behövas.

Tabell för identifiering av omständigheter som talar för eller emot betydande miljöpåverkan

Parameter	Platsens nuläge	Planens påverkan	+	0	-	BMP
Här redovisas alla ämnen som beaktas	Här beskrivs parametrarnas värden/ och eller brister på platsen idag	Hur påverkas respektive parameter av att planen genomförs	Här antyds om påverkan är positiv, indifferent eller negativ för just denna parameter			Vid möjlig betydande miljöpåverkan kryssas denna ruta

Områdesskydd	Platsens nuläge	Planens påverkan	+	0	-	BMP
Riksintressen för friluftsliv	Området omfattas av riksintressen för rörligt friluftsliv (<i>Fjällvärlden i Jämtlands län</i>) samt riksintresse för friluftsliv (<i>Vemdalskalet-Veman</i>).	Ny bebyggelse bedöms förenligt med riksintresset med hänsyn till att området redan är bebyggt och ianspråktaget. En del av friluftslivet syftar till olika aktiviteter så som övernattning/tältning, snöskotervandring med mera. Inom området finns uthyrningsstugor för tillfällig vistelse och i anslutning till området finns snöskoterled.		0		
Riksintresse för naturvård	De sydvästra delarna omfattas av riksintresse för naturvård, Tönning-, Gullhögsfloarna.	Området är redan ianspråktaget och bebyggt varför det bedöms bli oförändrad påverkan.		0		

Strandskydd	<p>Den ursprungliga detaljplanen från 1971 omfattades ej av det generella strandskyddet som infördes 1975.</p> <p>Detaljplanen ändrades sedan år 1991. Vid den tiden återinträdde inte strandskyddet vid en ändring varför planområdet idag inte berörs av strandskydd.</p> <p>År 2009 ändrades lagstiftningen så att strandskydd kommer att återinträda vid upprättande av ny detaljplan på tidigare planlagd mark, förutom vid ändring av detaljplan. Den bebyggelse som idag finns inom fastigheten har över tid getts strandskyddsdispens.</p> <p>Aktuellt förslag till upphävande innebär att strandskyddet därmed återinträder och ska prövas på nytt.</p> <p>Kommunen får upphäva strandskyddet för ett område som avses ingå i en detaljplan, om det finns så kallade särskilda skäl enligt 7 kap. 18 c § p 1-6 miljöbalken.</p>	Området är redan ianspråktaget och uthyrningsstugorna som är upplåta på senare tid har även fått särskild strandskyddsdispens.		0		
Kommentarer	Strandskyddet återinträder för den del där gällande detaljplan upphävs, dock ej för de delar där separat strandskyddsdispens har getts. Riksintressena för friluftsliv kan gynnas trots att delar av planområdet består av kvartersmark, exempelvis genom uthyrningsstugorna.					

Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Riksintresse för kulturmiljövård, Naturresevat, Naturminne, Djur-/växtskyddsområde, Biotopskyddsområde, Vattenskyddsområde, Kulturresevat, Världsarv					
Stads- /Landskapsbild & Kulturmiljö	Platsens nuläge	Planens påverkan	+	0	-	BMP
Stads- /Landskapsbild	<p>Platsen omges i öster av Hågatan och därefter småhusbebyggelse, i norr finns skog/natur i väster löper Veman och i söder är det natur.</p> <p>Planområdet har ett välexponerat läge intill Veman där byggnaderna redan idag ligger i anslutning till vattnet. Från vägen Hågatan skymtas övre delarna av vissa byggnader eftersom området där byggnaderna är placerade ligger mycket lägre än gatan.</p>	Framtida förändring av befintlig bebyggelse hanteras med bygglov utom detaljplan.		0		
In- /Utblickar	Planområdet är redan bebyggt med flera byggnader. En större byggnad och flera mindre uthyrningsstugor.	In- / utblickar kan förändras i förhållande till dagens förhållande till vattendraget Veman då detaljplanen upphör att gälla för denna del. Området ligger dock i sluttning ned mot vattnet och det bedöms bli oförändrad påverkan.		0		
Opåverkade områden	Planområdets delar norr om fastigheten Hån 4:24 föreslås upphävas.	Upphävandet medför att området blir opåverkat men att markanvändningen park försvinner.		0		
Kommentarer	-					

Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Fornlämningar & fornminne, Kulturminne & byggnadsminne, Annan miljö eller bebyggelse av kulturhistorisk betydelse
--	---

Natur och naturresurser	Platsens nuläge	Planens påverkan	+	0	-	BMP
Allmän beskrivning av områdets natur-, växt och djurliv	<p>Delar av norra planområdet består av <i>MYR NV Vålkojan 7 km SSV Björnrike</i> och har högt naturvärde.</p> <p>Inom ungefär samma område finns också <i>SKS sumpskogar: 23,00</i> med <i>blandskog av löv och barr</i>.</p> <p>Hela planområdet ingår i ett stort område för <i>SKS Frötäktssområde Hede</i> med tallar.</p> <p>Veman utgör särskilt värdefulla vatten för fritidsfiske.</p>	<p>Större delen av utpekade naturvärden ligger i den norra delen av upphävandeförslaget. Dessa delar föreslås upphävas och är därför inte föremål för negativ påverkan.</p> <p>Fritidsfisket bedöms inte heller påverkas negativt.</p>		0		
Kommentarer	-					
Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Nyckelbiotoper, Rödlistade och/eller fridlysta arter, Andra unika, sällsynta eller hotade arter, växtarter eller växtsamhällen (se artdatabanken), Naturresurser					

Vatten	Platsens nuläge	Planens påverkan	+	0	-	BMP
Dagvatten	Området är inte anslutet till kommunalt dagvattensystem.	Området är inte anslutet till kommunalt dagvattensystem utan infiltreras naturligt i omgivande mark och när sedan Veman.		0		
Grundvatten	För området gäller en preliminär grundvattenförekomst,	Berörs ej vid ett upphävande av detaljplan.		0		

	<p>Vemdalen-Glissjöberg (SE690743-449741, VISS).</p> <p>Grundvattenförekomstens kvantitativa respektive kemiska status är god. Enligt VISS är förslagen till miljökvalitetsnormer för recipienten god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status.</p> <p>Det finns också en grundvattenförekomst beskriven som vattenförekomst under förändring, Ljusnan-SE48000 (SE690868-139034).</p> <p>Grundvattenförekomstens kvantitativa respektive kemiska status är god. Miljökvalitetsnormerna är god kemisk grundvattenstatus och god kvantitativ status.</p>					
Ytvatten	<p>Veman (SE 691914-140518 VISS) är det vattendrag som löper i väster i anslutning till området. Veman har måttlig ekologisk status, uppnår ej god kemisk status och är av naturlig härkomst. Enligt VISS är förslag till miljökvalitetsnorm god kemisk ytvattenstatus.</p>	<p>Inom ramen för detaljplanen kommer en redogörelse visa på hur dagvattnet tas omhand och som redovisar hur miljökvalitetsnormerna kan uppnås.</p>		0		
Dricksvatten- och avlopp	<p>Området har enskilt vatten -och avlopp.</p>	<p>Området kommer fortsatt ha enskilt vatten- och avlopp.</p>		0		
Kommentarer	-					
Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Vattenverksamhet.					

Hälsa och säkerhet	Platsens nuläge	Planens påverkan	+	0	-	BMP
Föroreningar i mark och byggnader	Det finns inga kända markföroreningar inom planområdet. Det finns inte heller några kända misstänkta föroreningar i närheten som kan påverka planområdet.	Ingen undersökning av markföroreningar bedöms nödvändiga, då risken för förorening bedöms mycket låg.		0		
Buller & Vibrationer	Området ligger precis intill länsväg 514 och påverkas av buller från vägtrafik.	Länsväg 514 löper precis utanför planområdet och har en hastighetsbegränsning på 80 km/h och ett beräknat ÅDT på 531 fordon. Området bedöms inte påverkas av buller. Detta utifrån resultatet av en översiktlig beräkning i Boverkets ”hur mycket bullrar vägtrafiken”.		0		
Trafiksäkerhet & Farligt gods	Aktuellt område ligger intill länsväg 514 och är inte rekommenderad väg för farligt gods. Trafik till- och från planområdet sker via länsväg 514 och två in och utfarter.	Befintliga tillfarter avses kvarstå.		0		
Risk för översvämning – skyfall, höga flöden eller stigande havsnivåer	I nuläget finns bebyggelse nära Veman. Uthyrningsstugorna ligger med god marginal mot vattnet och bedöms höjdmässigt klara ett högt vattenflöde o Veman. Huvudbyggnaden har tidigare vid några tillfällen haft kända problem med översvämning i suterrängvåning/källare	Frågan ska beaktas för samtliga byggnader i kommande bygglovshantering.		0		

	vid tillfälliga höga vattenflöden.					
Risk för ras, skred, erosion eller sedimentation – geotekniska förhållanden	Enligt SGU (Sveriges Geologiska Undersökning) består området av isälvsediment.	Området är i dag bebyggt. Någon geoteknisk undersökning bedöms därför inte som nödvändig.		0		
Radon	Det finns inga uppgifter om att marken ska innehålla radon.	Radonsäkert bostadsbyggande förordnas.		0		
Avfall & Återvinning	Området har i dagsläget avfallshantering.	Planområdet kommer fortsatt ha avfallshantering.		0		
Energiförsörjning	Området är idag anslutet till befintligt distributionsnät för el som Härjeåns Nät ansvarar för. Uppvärmning av fastigheterna sker individuellt.	Området kommer fortsatt försörjas med el från befintliga ledningar.		0		
Kommentarer	-					
Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Föroreningar i luft, Föroreningar i vatten, Brand & explosion, Strålning EMF, Ljus & skuggning, Djurhållning & allergener, Lukt.					

Lagar, EG:s miljölagstiftning (exempelvis Vattendirektivet) och andra riktlinjer och mål	Platsens nuläge	Planens påverkan	+	0	-	BMP
Miljö kvalitetsnormer för vatten (vattendirektivet)	Berörda vattenförekomster och miljö kvalitetsnormerna beskrivs under kapitlet <i>Vatten</i> , rubrikerna <i>Grundvatten</i> och <i>Ytvatten</i> .	Berörs ej vid ett upphävande av detaljplan.		0		

Miljökvalitetsnormer för luft (luftkvalitetsdirektivet)	Länsväg 514 har relativt låg årliga dygnstrafik i kombination med att området inte är omgivet av tät bebyggelse som stänger in luften.	Området bedöms inte förändra, och således överskrida, miljökvalitetsnormerna för luft.		0		
Miljömål	Det miljömål som berörs är "God bebyggd miljö"	Berörs ej vid ett upphävande av detaljplan.	+			
Markanvändningens effekter	Markanvändningens effekter bedöms som goda då området redan är exploaterat och ianspråktaget. Uthyrningsstugorna som sedan tidigare har strandskyddsdispens bidrar till möjlighet till övernattning och annan service kopplat till riksintressena för friluftsliv.	Berörs ej vid ett upphävande av detaljplan.		0		
Kommentarer						
Parametrar som inte är relevanta eller bedömts inte påverkas av planen	Miljökvalitetsnormer för omgivningsbuller (bullerdirektivet), Förekomst av verksamheter som medför risk för omgivningen i eller i närheten av planområdet, Miljöpåverkan av överordnade projekt, Inverkan på underordnade eller angränsande planers/projekts miljöpåverkan,					

Ställningstagande	Ja	Nej
Är bedömningen av effekterna av stor osäkerhet?		X
Är effekterna varaktiga eller oåterkalleliga?	Då marken redan är ianspråktagen och bebyggd är det högst osannolikt att området återigen blir planlagt.	
Nödvändiga åtgärder för att motverka att	-	

planens genomförande skapar betydande miljöpåverkan	
--	--

Miljö- och byggavdelning

Elise Nilsson
Planarkitekt

Diana Lindström och
Freddie Håkansson
Planarkitekter Metria AB